

N:o 100.

Af Herr C. W. Berglind: Om upphäfvande af den, enligt § 12 af Kongl. Förordningen den 26 Augusti 1873, angående försäljning af brännvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker, vissa gästgifverier tillkommande utskänkingsrätt.

Då enligt Kongl. Maj:ts nådiga förordning af den 18 Januari 1855, jemförd med Kongl. Maj:ts förnyade nådiga förordning af den 26 sistlidne Augusti angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. bestämmes, att vissa gästgifverier inom riket hafva rätt till utskänkning af brännvin, och att denna rätt numera enligt 12 § i sistnämnde nådiga förordning tillkommer nuvarande egaren till sådant gästgifveri och hans hustru, så länge någon af dem lefver och gästgifverihållningen vid samma gästgifveri, sjelf eller genom annan behörig person, besörjer. Denna rätt kan visserligen för gästgifvaren sjelf synas vinstgifvande (om man kan antaga att han har någon verklig vinst deraf), men för kommunerna, der sådana utskänkingsställen finnas, är den till ganska stort förderf. I den ort jag tillhör finnas 2:ne sådana gästgifverier, hvaraf jag alltså haft tillfälle att både se och höra verkningarne af dessa olycksbringande näringsställen, och får jag därför på det högsta beklaga allt det onda de åstadkommit inom de församlingar der de äro belägna; ty icke nog med att de ofta varit ett tillhåll för kringvandrande gesäller och annat icke bofast folk, som der uppehållit sig om dagarne, men då aftonen inträdt begifvit sig till närgränsande byar eller enstaka gårdar, hvarest de under grymma hotelser i berusadt tillstånd begärt nattherberge och, om detta beviljats, förorsakat många obehag för husfolket, men om detta förvägrats, hafva de efter många oqvädinsord och under förbannelser lemnat gården; utan de äro

äfven för kommunernas manliga ungdom, ja t. o. m. för många äldre män till ganska stort förderf, ty de utgöra ett tillfälle och en frestelse till dryckenskapslasten med alla dess åtföljande olyckliga verkningar. Man hör derföre ofta klagan och förbannelser uttalas öfver dessa krogar, som åstadkomma så mycket ondt i både moraliskt och ekonomiskt afseende och innerliga önskingar att de kunde tagas bort. Nog är det hårdt, att en kommun, som verkligen på fullt allvar vill blifva af med detta otyg, icke skall hafva så stor makt sig tillerkänd, (oaktadt våra kommunala författningar, som i så många andra fall lemna kommunerna sjelfstyrelserätt), att den eger förbjuda eller tillåta bränvinsutskänknigen inom sitt samhälle, derföre att egaren af gästgifveri med sådana privilegier finnes inom kommunen. Det är ju dessa, i första rummet, som få vidkännas den skada och de olägenheter genom ökad fattigvårdstunga m. m., som med bränvinsförsäljningen följa. De kunna således bäst känna hvad som bör göras för åstadkommande af kommunens bästa. Då så är, vågar jag påstå det vara rättvist, att kommunerna sjelfva få bestämma, om utskänkingsställen inom församlingen böra finnas eller ej.

På grund af hvad jag nu antydt, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte för sin del besluta upphäfvandet af den i 12 § af gällande lag om bränvinsförsäljning vissa gästgifverier tillkommande utskänkingsrätt och derom till Kongl. Maj:t afgifva underdånig skrifvelse.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1874.

C. W. Berglind.
